

Investigating and presenting socio-economic factors affecting the talent identification of elite karate athletes in Iran

Somayeh Khanzadeh 

PhD Student in Sports Sociology,
Islamic Azad University, Central
Tehran Branch, Tehran, Iran

Bahram Ghadimi* 

Associate Professor, Department of
Sociology, Islamic Azad University,
Science and Research Branch, Tehran,
Iran

Kaveh Khabiri 

Assistant Professor Sports Physiology,
Islamic Azad University, Ashtian
Branch, Markazi Province, Iran

Shahla Hojjat 

Assistant Professor Sports Physiology,
Islamic Azad University, Karaj
Branch, Alborz, Iran

Abstract

The purpose of this study was to present the socio-economic factors affecting the talent identification of elite karate athletes in Iran. Due to the exploratory nature of the subject, the qualitative research method was used. Then, until reaching the stage of saturation of theory and data, interviews with 16 karateka experts who are aware of the subject of the research were continued purposefully. In axial coding, the final marks were classified into 13 concepts and 3 categories. Finally, the main categories identified from the selected coding, including the level of education and awareness of parents, parental support and the level of income of parents were determined. The theoretical model arising from the findings of the present study can in the process of talent identification and identification of talented people for this sport, in order to avoid wasting time and money, in the first stage to address the sociological issue and the categories and subcategories of socio-

* Corresponding Author: ghadimi.bahram@srbiau.ac.ir

How to Cite: khanzadeh, S., Ghadimi, B., khabiri, K., & Hojjat, S. (2024). Investigating and presenting socio-economic factors affecting the talent identification of elite karate athletes in Iran. *Research in sport Management*, 13(13), 115-131.

economic capital and then examine other physiological, biomechanical, etc. factors.

Introduction

Talent search is a topic that is of particular importance in the world of sports. It paves the way for their children to experience success in a sport by identifying the factors of success. Most parents are interested in their children experiencing success in a sport. The process of discovering athletes through talent search is one of the important topics that sports officials in most countries are pursuing today. Therefore, in sports, discovering talented people at a young age, then guiding, controlling, and evaluating them, and ascending to the highest level of skill is of great importance.

Methods and Material

The main objective of the present study was to examine social and economic factors as sociological factors in karate talent search. To achieve this goal, a written research method of the grounded theory type was used. We also interviewed experts and specialists, studied various theories related to the social and economic capital of sociologists such as Bourdieu, Lane, Coleman, Schultz, etc., and extracted the main concepts and components. The interview participants included experts in three executive, management, and scientific fields active in karate. These experts included academic members of the university related to karate, the Secretary General of the National Olympic Committee of Iran, the then President of the Karate Federation, the then Head of the Karate Federation Talent Selection Committee, national and club team coaches, the Head of the Karate Federation Education Committee, and the heads of karate styles. Finally, this study's data analysis involved open, axial, and selective coding.

Results and Discussion

The results obtained indicate that in the totality of the extracted codes, after removing the duplicate codes, a number of independent initial symbols were created. Then, due to their multiplicity, these symbols were classified into several symbols, which were based on conceptual and semantic affinity. The results of the axial codes included: Level of education and awareness of parents, emotional support and parental support, and family financial level. In the selective or selective coding stage, the formation and connection of each category with other groups are explained. Finally, by finding the final relationship between the obtained categories, a theoretical model was developed, taking into

account the coding categories and writings, the opinions of experts, the emphases of the interviewees, and the researcher's opinion.


Conclusion

Research shows that support and encouragement, the level of awareness and education of parents, and the level of income of parents are effective socio-economic capital in children's entry into the sports environment and the continuity of their sports activities. Another important issue during this complex path and reaching elite status in the sport of karate is the economic capital of parents. This complex path of elite status, includes various matters such as choosing a coach, proper nutrition, appropriate bodybuilding exercises, psychological issues, participating in various domestic and foreign competitions, spending a lot of time in training sessions, etc., and the economic capital of parents will play a significant role in this path because in addition to the information and awareness of parents in the field of this sport, which will be based on the correct choice of a training coach, bodybuilding coach, sports psychologist, nutritionist, etc. The parent's income level, area of residence, personal property, etc., in general, the parents' social and economic class will play a significant role in providing these conditions.


Keywords: Family, Socio-economic capital, Talent identification.

بررسی و ارائه عوامل اجتماعی اقتصادی موثر بر استعدادیابی ورزشکاران نخبه کاراته ایران


دانشجو دکترا جامعه شناسی ورزش، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکز، تهران، ایران

سمیه خانزاده 

دانشیار، دکترا جامعه شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران

بهرام قدیمی *

استادیار فیزیولوژی ورزش، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد آشتیان، استان مرکزی، ایران

کاوه خبیری 

استادیار فیزیولوژی ورزش، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کرج، البرز، ایران

شهلا حجت 

چکیده

هدف از پژوهش حاضر، ارائه عوامل اجتماعی اقتصادی موثر در استعدادیابی ورزشکاران نخبه کاراته ایران بود. با توجه به ماهیت اکتشافی موضوع از روش پژوهش کیفی استفاده شد، در ادامه و به صورت هدفمند و تا رسیدن به مرحله اشباع نظریه و داده ها، مصاحبه با ۱۶ نفر از صاحب نظران کاراته کا و آگاه به موضوع پژوهش ادامه یافت. در کدگذاری محوری نشان های نهایی در ۱۳ مفهوم و ۳ مقوله اصلی طبقه بندی شدند. در نهایت مقوله های اصلی شناسایی شده حاصل از کدگذاری انتخابی، شامل سطح تحصیلات و آگاهی والدین، حمایت و پشتیبانی والدین و سطح درآمد والدین تعیین شدند. الگوی نظری برخاسته از یافته های مطالعه حاضر می تواند در انجام فرآیند استعدادیابی و شناسایی افراد مستعد برای این رشته ورزشی، به منظور جلوگیری از اتلاف وقت و هزینه، در مرحله اول به مسئله جامعه شناختی و مقوله و ریز مقوله های سرمایه اجتماعی - اقتصادی پرداخته و در ادامه سایر عوامل فیزیولوژیکی، بیومکانیکی و... را مورد بررسی قرار دهند.

کلمات کلیدی: استعدادیابی ورزشی، خانواده، سرمایه اجتماعی - اقتصادی.

مقدمه

در ابتدای هزاره سوم، جهان ورزش دوران جدید و تازه ای را تجربه می نماید. ورزش امروزی تبدیل به یک جشنواره جهانی گردیده است (رضایی صوفی، شعبانی، ۱۳۹۷). مسابقات مختلف قاره ای و جهانی و در راس آن ها بازی های المپیک، به عرصه رقابت جوانان برگزیده ورزشی ملت ها تبدیل شده و از این رهگذر علوم و فنون مختلفی در ورزش به کار گرفته شده است (کلانی و همکاران، ۱۳۹۹). به گفته بسیاری از مربیان و صاحب نظران، استعداد یکی از مهم ترین عوامل در زمینه ورزش قهرمانی است (براون، ۲۰۱۱). استعدادیابی موضوعی است که در دنیای ورزش اهمیت ویژه ای دارد. که در شناسایی عوامل موفقیت راه را برای رسیدن به قله افتخار هموار می کند. بیشتر والدین علاقمندند تا کودکانشان موفقیت در یک رشته ورزشی را تجربه کنند. بسیاری از والدین تمایل دارند فرزند خود را در سطوح قهرمانی ورزشی ببینند. پیشرفت از سطوح پایین به سطوح نخبگی در ورزش فرآیندی پیچیده است (حیدرزاده جازی، ۱۳۹۵). فرآیند کشف ورزشکار از طریق استعدادیابی، یکی از موضوعات مهمی است که امروزه مسئولین ورزش بیشتر کشورها به دنبال آن می باشند. لذا در ورزش، کشف افراد مستعد در سنین پایین، سپس هدایت، کنترل و ارزیابی آن ها و صعود به بالاترین سطح از مهارت اهمیت زیادی دارد (حیدرزاده جازی، ۱۳۹۵). به عبارتی استعدادیابی ورزشی فرآیندی است که به وسیله آن افراد، براساس نتایج آزمون های سنجش عوامل ویژه هر رشته ورزشی که احتمال موفقیت شان در آن زیادتر است شناسایی و راهنمایی می شوند. تامسون و بوریس (۲۰۱۲)، استعدادیابی در ورزش را فرآیندی می دانند که از طریق آن کودکان به شرکت در فعالیت ورزشی تشویق می شوند، که در آن ورزش قابلیت کسب موفقیت را دارند. بروز استعداد به عوامل مختلفی همچون زمان و مکان مناسب نیاز دارد. بنابراین در هر لحظه می تواند تحت تاثیر این عوامل دچار تغییر شود (هادوی، ۱۳۷۹). از دیرباز جستجو و گزینش افراد زبده و نخبه برای یاگیری و انجام هر مهارت یکی از چالش های بشر بوده است (حیدرزاده جازی، ۱۳۹۵). افراد از بدو تولد دارای استعدادهای ذاتی خود در بخش فیزیکی، آنتروپومتریکی و فیزیولوژیکی و روانشناختی خاص خود هستند که تاحدی از والدین خود به ارث برده است، که آن ها را برای فعالیت در یک رشته ورزشی خاص مفید و مناسب می سازد. اغلب تحقیقات و الگوهای

استعدادیابی هم چون الگوی با وایو ۱۹۷۵، بونز و واتسون ۱۹۷۷، گیمبل ۱۹۷۶، جرون ۱۹۷۸، درک ۱۹۷۲، بومپا ۱۹۸۲ و... و الگوهای استعدادیابی هادوی ۱۳۷۸ و آقا علی نژاد ۱۳۷۹ در ایران همگی به بررسی این فاکتورها در افراد مختلف پرداخته‌اند (حیدرزاده جازی، ۱۳۹۵).

خانواده به عنوان اولین نهاد اجتماعی که فرد در بدو تولد خود در آن قرار دارد و سرمایه اجتماعی - اقتصادی^۱ و فرهنگی آن به عنوان یکی از عوامل محیطی اثرگذار بر ورود و شرکت افراد در ورزش و موفقیت آن می باشد. خانواده به عنوان یک نهاد اجتماعی دارای سرمایه اجتماعی و اقتصادی مخصوص به خود می باشد، که با توجه به تعامل میان افراد خانواده این سرمایه اجتماعی و اقتصادی بر روی فرزندان خانواده نیز اثر می گذارد. از دیدگاه بوردیو^۲ سرمایه اجتماعی به مقامات و روابط گروهی یا شبکه های اجتماعی (دوستی و نظیر آن) مربوط می گردد که فرد در آن قرار گرفته است و می تواند به نفع خود از آن استفاده کند و سرمایه اقتصادی نیز تشابه زیادی با مفهوم مارکسی کلمه سرمایه دارد و شامل تولیدی می گردد که می تواند برای تولید اشیاء و خدمات به کار آید (قدیمی، ۱۳۹۷).

نان لین با طرح نظریه منابع اجتماعی ۱۹۸۲ مشخصاً این مسئله را مطرح کرده است که دستیابی به منابع اجتماعی و استفاده از آن ها منابع نهفته در شبکه های اجتماعی می تواند به موقعیت های اجتماعی - اقتصادی بهتر منجر شود. از نظر لین^۳، سرمایه اجتماعی از سه جزء تشکیل شده است: منابع نهفته در ساختار اجتماعی، قابلیت دسترسی افراد به این گونه منابع اجتماعی و استفاده یا گردآوری این گونه منابع اجتماعی در کنش های هدفمند. لین، منابع ارزشمند در اکثر جوامع را، ثروت، قدرت و پایگاه اجتماعی معرفی می کند و لذا سرمایه اجتماعی، افراد را بر حسب میزان یا تنوع ویژگی های دیگرانی که فرد با آنها پیوندهای مستقیم و غیر مستقیم دارد، قابل سنجش می داند. البته دستیابی به منابع و استفاده از آنها خود متأثر از موقعیت فرد در ساختار سلسله مراتبی موجود در جامعه است (لیند استروم، ۲۰۱۱)، و به اعتقاد کلمن^۴، سرمایه اجتماعی بخشی از ساختار اجتماعی است که به کنشگر اجازه می دهد تا با استفاده از آن، به منافع خود دست یابد: «روابط اجتماعی، هنگامی به وجود

1 Socio-economic capital

2 Bourdieu

3 Lin

4 Coleman

می آیند که افراد کوشش می کنند از منابع فردی خود بهترین استفاده را به عمل آورند و نباید تنها به عنوان اجزای ساختارهای اجتماعی در نظر گرفته شوند. آنها را می توان منابعی برای افراد نیز در نظر گرفت. من این منابع اجتماعی - ساختاری را دارایی سرمایه ای برای فرد، یعنی سرمایه اجتماعی در نظر می گیرم (کلمن، ۱۹۹۸). همچنین یک اقتصاد سرمایه داری سالم، اقتصادی است که در آن سرمایه اجتماعی کافی در جامعه زیربنایی وجود دارد و امکان می دهد کسب و کار، شبکه ها و امثال آن، خود سامان بخش شوند (منظور و همکاران، ۱۳۸۷).

در تحقیقات مختلف انجام شده در زمینه استعدادیابی رشته ورزشی کاراته به بررسی فاکتورهای فیزیولوژیکی، آنتروپومتریکی و روانشناختی پرداخته شده است و بررسی فاکتورهای جامعه شناختی در این میان مغفول واقع شده است. در این تحقیق برآنیم تا عوامل موثر مربوط به سرمایه اجتماعی اقتصادی، در خانواده را به عنوان اولین مکان و نهاد اجتماعی بسیار مهم و اثرگذار که فرد در آن قرار دارد، به عنوان عوامل جامعه شناختی موثر در بروز استعداد و گرایش فرد به ورزش قهرمانی در رشته ورزشی کاراته، مورد بررسی قرار دهیم.

روش شناسی تحقیق

پرسش اصلی تحقیق حاضر این بود که عوامل اجتماعی و اقتصادی را به عنوان عوامل جامعه شناختی در استعدادیابی کاراته مورد بررسی قرار دهیم. به منظور پاسخگویی به این پرسش از روش پژوهش کتبی از نوع گراندد تئوری استفاده شد، و به منظور مصاحبه با کارشناسان و متخصصان، به مطالعه نظریات مختلف مربوط به سرمایه اجتماعی و اقتصادی جامعه شناسان مختلف همچون بوردیو، لین، کلمن، شولتز و ... پرداختیم و مفاهیم و مولفه های اصلی از استخراج نمودیم. در ادامه بر اساس مفاهیم و مولفه های اصلی استخراج شده، از روش مصاحبه عمیق استفاده کردیم چرا که در این روش بنابر نظر رفیع پور (۱۳۸۰) کیفیت و عمق مساله مورد نظر است و نه کمیت، نظم و ترتیب و قابلیت مقایسه آن، لذا دست پژوهشگر یا پرسشگر باز است که: اولاً: درباره هر نکته موردنظر خود با سؤالات پی در پی، آنقدر کنجکاوی نموده و عمق آن را دنبال نماید که به نظرش لازم می رسد. ثانیاً: ترتیب سؤالات یا نکات را به دلخواه و نظر خود تغییر دهد. ثالثاً: از هر شخص مطلع سؤالات متفاوت را جویا شود. در این پژوهش از روش نمونه گیری هدفمند استفاده گردید و نمونه گیری تا حد

اشباع داده‌ها ادامه یافت. که در این پژوهش در نهایت بعد از ۱۶ مصاحبه به اشباع داده‌ها رسیدیم. مشارکت کنندگان در مصاحبه شامل صاحب نظران در سه حوزه اجرایی، مدیریت و علمی فعال در حوزه رشته ورزشی کاراته بودند. این متخصصان شامل دبیر کل کمیته ملی المپیک ایران (که کاراته‌کار بودند)، رئیس وقت فدراسیون کاراته، مسئول وقت کمیته استعدادیابی فدراسیون کاراته (هیات علمی)، مربیان تیم‌های ملی و ارشد کشوری (۱۰ نفر که مدرس دانشگاه هم هستند)، مسئول کمیته آموزش فدراسیون کاراته (مدرس دانشگاه)، روسای سبک‌های کاراته و مربی ارشد (۲ نفر) بودند. تحلیل داده‌ها در این تحقیق به صورت کدگذاری - باز، محوری و انتخابی (گزینشی) انجام گرفت.

کدگذاری باز: بخشی از تجزیه و تحلیل است که به صورت مشخص به خرد کردن، نام گذاری، مقایسه کردن، مفهوم پردازی و مقوله‌بندی پدیده‌ها از راه بررسی دقیق داده‌ها می‌پردازد (استراس و کوربین، ۱۳۸۷). در حقیقت خروجی مرحله کدگذاری باز، مجموعه‌ای از مفاهیم، مقولات، خصیصه‌ها و زیرمقولات است که از میان داده‌های جمع‌آوری و تحلیل شده موجود به دست می‌آیند. بر همین اساس ابتدا کلیه مصاحبه‌های انجام شده به صورت مکتوب و مجزا تهیه گردید و در چندین مرحله مورد بازخوانی و مرور قرار گرفت. سپس هر جمله یا مضمون مصاحبه به چند عنصر محتوایی تقسیم و برای هر یک از این عناصر محتوایی یک نام یا مفهوم اختصاص داده شد. کدگذاری محوری: مجموعه‌ای از مفاهیم، مقولات، خصیصه‌ها و زیرمقولات خروجی مرحله کدگذاری باز است. ارتباط میان هر مقوله با زیرمقوله‌هایش (نه ارتباط میان مقوله‌ها) در مرحله کدگذاری محوری صورت می‌گیرد. با این که از مصاحبه نهم به بعد تقریباً داده‌ها تکراری بودند و اشباع نظری حاصل شده بود، برای اطمینان و اعتبار بیشتر، این فرآیند تا مصاحبه ۱۶ نفر ادامه یافت. بعد از مشخص کردن مقوله محوری، بقیه مقولات به این مقوله محوری ربط داده می‌شود. این کار در چارچوب الگوی پارادایم صورت می‌گیرد (استراس و کوربین، ۱۳۸۷)، یعنی مقوله‌ها مشخص و الگوی جامع ارائه گردید.

یافته‌های تحقیق

نتایج به دست آمده حاکی از آن است که در مجموع کدهای استخراج شده بعد از حذف کدهای تکراری، تعدادی نشان اولیه مستقل ایجاد شد. سپس این نشانه‌ها به دلیل کثرت در

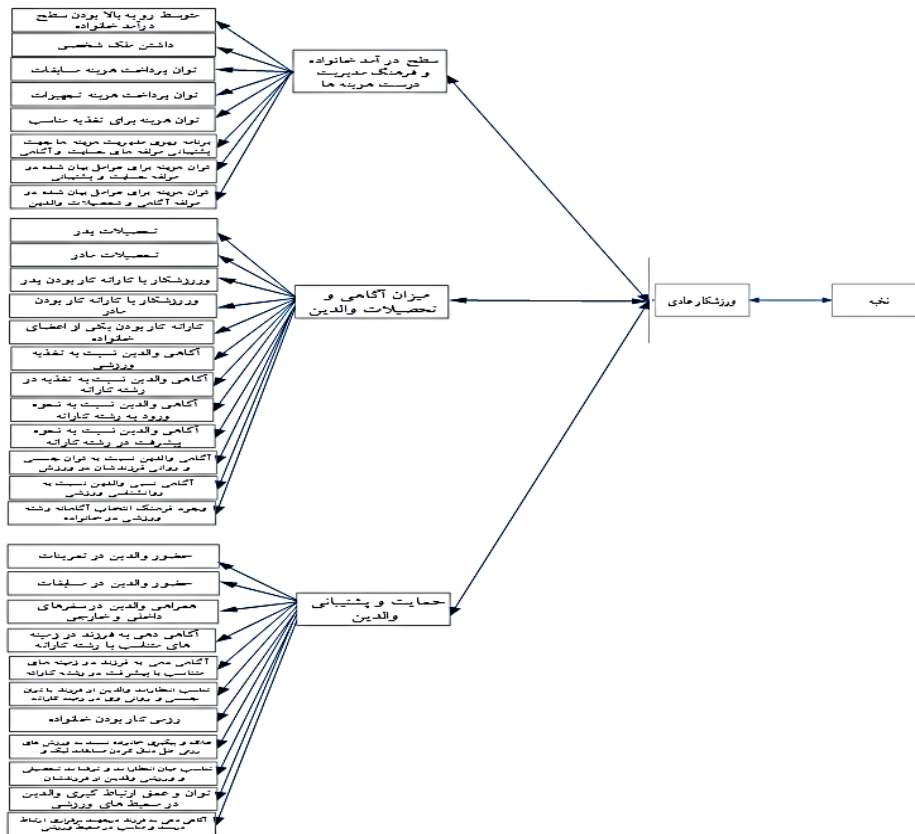
تعدادی نشان طبقه بندی شدند که اساس این کار بر پایه قرابت مفهومی و معنایی بود. سپس در مرحله کدگذاری محوری، مفاهیم همان طور که در جدول زیر می بینید طبقه بندی شد.

جدول ۱: کدگذاری محوری و انتخابی یافته های تحقیق

کدگذاری انتخابی	کدگذاری محوری
سطح تحصیلات و آگاهی والدین	تحصیلات پدر
	تحصیلات مادر
	کارانه کار بودن پدر و مادر
	کارانه کار بودن یکی از اعضای خانواده آگاهی پدر و مادر از تغذیه و... کارانه
حمایت عاطفی و پشتیبانی والدین	حضور والدین در تمرینات
	حضور والدین در مسابقات
	همراهی در سفر های داخلی و خارجی
	رزمی کار بودن خانواده
سطح مالی خانواده	درآمد بالای پدر و مادر
	هزینه مسابقات
	هزینه تجهیزات
	ملک شخصی

در مرحله کدگذاری گزینشی یا انتخابی شکل گیری و پیوند هر دسته بندی با سایر گروه ها تشریح می شود. در نهایت با یافتن رابطه نهایی بین مقوله های بدست آمده الگوی نظری زیر، با در نظر گرفتن مقولات و نوشته های کدگذاری و نظرات خبرگان و تاکیدات مصاحبه شوندگان و نظر محقق تدوین شد. پس از تدوین مدل برای افزایش اعتبار آن مدل نهایی در اختیار خبرگانی قرار گرفت که هم با استعدادیابی ورزشی و هم به سرمایه اجتماعی - اقتصادی آشنایی داشتند و هم روش کیفی را می شناختند، که بیشتر آنها مدل را تأیید نمودند و بعضی از خبرگان که نظر اصلاحی داشتند، اصلاحات اعمال و نظر نهایی نیز دریافت شد.

شکل (۲): الگوی عوامل سرمایه اجتماعی - اقتصادی موثر در استعدادیابی ورزشکاران نخبه کاراته ایران



بحث و نتیجه گیری

نتایج این پژوهش نشان داد که سرمایه اجتماعی اقتصادی خانواده در ورود فرزندان به رشته ورزشی کاراته و دنیای قهرمانی و رسیدن به مرحله نخبگی موثر می باشد. در الگو ارائه شده دو مقوله میزان آگاهی و تحصیلات والدین و حمایت و پشتیبانی والدین به عنوان عوامل اجتماعی و سطح درآمد خانواده و فرهنگ مدیریت هزینه ها به عنوان عوامل اقتصادی مهم در استعدادیابی رشته ورزشی کاراته می باشد. مقوله میزان آگاهی و تحصیلات والدین خود

مشمول بر تحصیلات پدر و مادر، ورزشکار یا کاراته کار بودن (پدر و مادر)، کاراته کار بودن یکی از اعضای خانواده، آگاهی والدین نسبت به تغذیه، تغذیه ورزشی و تغذیه تخصصی رشته ورزشی کاراته، انتخاب آگاهانه و... می باشد. که با نتایج پژوهش دانلی و یانگ همسو می باشد آنها بیان می دارند که ورود فرد و ماندن یک ورزشکار شامل چهار مرحله است که اولین مرحله آن کسب شناخت درباره ورزش است (هاشمی و همکاران، ۱۳۸۹)، که این مهم از طریق تولد فرد در یک خانواده ورزشی و یا آگاهی و اطلاعات کسب شده توسط والدین فرد می باشد که در محیط خانواده از طریق بحث و صحبت در مورد مسائل ورزشی به فرزندان منتقل می شود. علاوه بر پژوهش دانلی، نتیجه این بخش از پژوهش حاضر با نتیجه پژوهش هاشمی و مرادی که بیان می دارند ورزشی بودن خانواده، نگرش خانواده در مورد ورزش و میزان پذیرش ورزش میان اعضای خانواده در ورود فرزندان به محیط ورزشی و ادامه فعالیت ورزشی مؤثر است، همسو می باشد (هاشمی و همکاران، ۱۳۸۹؛ فردریک، ۲۰۰۵؛ شفیع و همکاران، ۱۳۹۵؛ علی زاده و همکاران، ۱۳۹۶؛ کریمی، ۱۳۹۶؛ مرزنکلاته و همکاران، ۱۳۹۳؛ پیرمحمدی، ۱۳۹۱؛ حسنلو، ۱۳۹۱). همچنین نتایج پژوهش های مختلفی که بیان می دارند والدین به شیوه های مختلفی می توانند در ورود فرزندان به محیط ورزشی و ادامه فعالیت ورزشی آن ها مانند؛ خانواده ورزشی که پدر و مادر یا یکی از اعضای خانواده می توانند مربی یا ورزشکار باشند، تحصیلات والدین به خصوص در مورد ورزشکاران دختر که اطلاعات و آگاهی آن ها از فواید ورزش، بیان نقش سازنده ورزش در زندگی که حاکی از مطالعه و تجربیات آن ها می باشد، بیان تجربیات حضور خود در میدانی ورزشی، بحث و گفتگو در مورد ورزش و رویدادهای ورزشی، بالا بردن آگاهی فرزندان نسبت به ورزش به منظور کمک به انتخاب آگاهانه آن ها برای ورود به محیط ورزشی و انتخاب نوع رشته ورزشی اثر گذار می باشد، همسو می باشد (هاشمی و همکاران، ۱۳۸۹؛ فردریک، ۲۰۰۵؛ شفیع و همکاران، ۱۳۹۵؛ علی زاده و همکاران، ۱۳۹۶؛ مرزنکلاته و همکاران، ۱۳۹۳؛ پیرمحمدی، ۱۳۹۱؛ حسنلو، ۱۳۹۱؛ منوچهری نژاد و همکاران، ۱۳۹۴). این در حالیست که برخی تحقیقات بیان می دارند که سرمایه اجتماعی هیچگونه تاثیری در ورود فرد به دنیای ورزش ندارد غیر همسو می باشد (علی زاده و همکاران، ۱۳۹۶).

دومین مقوله اجتماعی اثر گذار بر ورود افراد به رشته ورزشی کاراته و ادامه فعالیت در این رشته ورزشی، حمایت و پشتیبانی ورزشکار توسط والدین می باشد. که با نتایج پژوهش

هایی که بیان می‌دارند؛ والدین از طریق کمک و حمایت فرزندان جهت آماده‌سازی آن‌ها برای تجربه در هر زمینه‌ای همانند ورزش، حمایت کلامی و عاطفی به خصوص در مورد ورزشکاران دختر، حمایت از انجام فعالیت‌های ورزشی در ابعاد مختلف، پیگیری رقابت‌ها و مسابقات، به حمایت از فرزندان خود می‌پردازند و این حمایت و پشتیبانی باعث می‌شود تا فرد در مسیر رسیدن به مرحله نخبگی یک فرد موفق باشد، همسو می‌باشد (هاشمی و همکاران، ۱۳۸۹؛ فردریک، ۲۰۰۵؛ پیرمحمدی، ۱۳۹۱؛ حسنلو، ۱۳۹۱؛ دلمان، ۲۰۱۰). در مورد عوامل اجتماعی نکته قابل توجه در بررسی مطالعات مختلف انجام شده نشان می‌دهد که عوامل اجتماعی در ورود فرد به رشته ورزشی کاراته و ماندن فرد در محیط ورزشی موثر و کارآمد است، با این تفاوت که برخی تحقیقات نقش سطح تحصیلات و آگاهی والدین را در ورود فرد به محیط ورزشی و انتخاب ورزش قهرمانی و انتخاب یک رشته ورزشی خاص را نسبت به حمایت والدین برای ماندن در محیط ورزشی و قهرمانی پررنگ‌تر می‌دانند (شفیعی و همکاران، ۱۳۹۵؛ علی‌زاده و همکاران، ۱۳۹۶؛ مرزنکلاته اسلامی و همکاران، ۱۳۹۳).

مقوله سطح درآمد خانواده به عنوان عامل اقتصادی مهم در ورود فرزندان به رشته ورزشی کاراته و طی کردن مسیر نخبگی می‌باشد، که این مقوله شامل سطح درآمد والدین، وضعیت شغلی والدین، نوع مسکن و منطقه مسکونی می‌باشد. که نتایج این پژوهش در این بخش با نتیجه تحقیقی که شارع‌پور و حسینی راد در سال ۱۳۸۷ انجام دادند و بیان نمودند که وضعیت اقتصادی خانواده از جمله مهم‌ترین عوامل مشارکت ورزشی فرد می‌باشد، همسو است (منوچهری نژاد و همکاران، ۱۳۹۴)، و با تحقیقاتی که بیان می‌دارند، ورود به ورزش (ورزش همگانی) به وضعیت شغل والدین، میزان درآمد والدین، نوع مسکن و منطقه مسکونی دارای رابطه معناداری نیست، غیرهمسو می‌باشد (کریمی، ۱۳۹۶؛ مرزنکلاته اسلامی و همکاران، ۱۳۹۳). همچنین اغلب تحقیقاتی که به بررسی سرمایه اجتماعی اقتصادی پرداخته‌اند، نقش و اثرگذاری این سرمایه‌ها در مشارکت و ورود به ورزش همگانی را مورد بررسی قرار داده‌اند. اما هیچ‌یک از پژوهش‌ها به بررسی تاثیر سرمایه اجتماعی و اقتصادی در ورود فرد به عرصه رشته ورزشی کاراته و قهرمانی نپرداخته‌اند. همانطور که در بخش ابتدایی مقاله گفته شد، خانواده‌ها به عنوان یک نهاد اجتماعی، دارای سرمایه اجتماعی-اقتصادی مخصوص به خود می‌باشند، طبق نظر بوردیو و کلمن نیز سرمایه

اجتماعی در قالب خانواده وجود دارد و در اثر ارتباط بین والدین و فرزندان بین آن‌ها تعامل می‌یابد.

همانطور که بیان شد بررسی تحقیقات پیشین نشان می‌دهد که حمایت و پشتیبانی، سطح آگاهی و تحصیلات والدین و سطح درآمد والدین به عنوان سرمایه اجتماعی-اقتصادی موثر در ورود فرزندان به محیط ورزشی و ادامه دار بودن فعالیت ورزشی آنها می‌باشد. اما نکته اینجاست که این تحقیقات در مورد ورود و مشارکت در ورزش‌های همگانی می‌باشد. این در حالیست که قطعاً شرایط ورود به ورزش قهرمانی و رسیدن به نخبگی ورزشی با ورزش همگانی متفاوت می‌باشد. والدین علاقمندند تا کودکانشان موفقیت در یک رشته ورزشی را تجربه کنند، همچنین بسیاری از والدین تمایل دارند فرزند خود را در سطوح قهرمانی ورزشی به خصوص در سطح بازی‌های آسیایی، جهانی و المپیک ببینند. پیشرفت از سطح پایین تا سطوح نخبگی و رسیدن به اوج عملکرد ورزشی، نیازمند ورزشکارانی با ویژگی‌های فیزیولوژیکی، آنترپومتریکی، بیومکانیکی و روان‌شناختی خاص می‌باشد. که اغلب بخشی از این ویژگی‌ها را افراد به طور ذاتی و وراثتی از بدو تولد دارا می‌باشند. ولی قطعاً فراهم شدن شرایطی برای ورود به محیط ورزشی و طی مسیر پیچیده رسیدن به نخبگی همانطور که نتیجه تحقیق نشان می‌دهد نیازمند داشتن والدین و یا به بیان دیگر تولد فرد در خانواده‌ای می‌باشد که پدر و مادر دارای تحصیلات بالا و آگاهی‌های لازم در رشته ورزشی کاراته را دارا باشند تا کودک از ابتدا با این رشته ورزشی، فواید ورزش کردن، تاثیرات آن در زندگی و هیمنطور سایر رشته‌ها آشنا شود تا بتواند انتخاب آگاهانه‌ای برای ورود به ورزش و انتخاب رشته ورزشی خود انجام دهد. در ادامه مسیر والدین از طریق انتخاب مربی مناسب، همراهی کودک در مسابقات داخلی و خارجی، تغذیه، بحث روان‌شناختی و ... به حمایت و پشتیبانی کودک خود می‌پردازند تا فرد به نخبگی در رشته ورزشی کاراته دست یابد.

همانند آنچه بوردیو در نظر سرمایه خود بیان می‌دارد، سرمایه اجتماعی در ورزش در قالب خانواده-دوستان و دیگر افراد نزدیک این است که علاقه و اشتیاق فرد را در گرایش به ورزش برمی‌انگیزد (کریمی، ۱۳۹۶)، که این مهم برای ورزش قهرمانی و نخبگی نقش‌اش دوچندان می‌شود. یا بنابر نظریه سرمایه لین و کلمن می‌توان گفت، تولد کودک در خانواده‌ای که سطح تحصیلات و آگاهی آنان نسبت به رشته ورزشی کاراته بالا باشد باعث می‌شود





تا کودک از ابتدا در معرض دریافت اطلاعات و شناخت انبوه، از ورزش و رشته ورزشی کاراته قرار گیرد و انتخاب آگاهانه این رشته ورزشی توسط کودک باعث می‌گردد تا کودک ضمن دست‌یابی به حمایت و تأیید از طرف خانواده خود به منابع نهفته در خانواده به عنوان یک نهاد اجتماعی همچون ثروت و... دست‌یابد. همین‌طور از حمایت‌ها و سرمایه اجتماعی موجود در خانواده خود نیز استفاده نماید. قطعاً تولد کودک در این چنین خانواده‌ای و برخوردار بودن از حمایت‌های همه‌جانبه توسط خانواده در تمامی ابعاد موجب می‌شود تا کودک خیلی سریع‌تر و آسان‌تر مسیر پیچیده نخبگی و رسیدن به قهرمانی در سطوح بالای مسابقات ورزشی را طی نماید. که این همان هدف اصلی از انجام استعدادیابی می‌باشد.

مسئله مهم دیگر در طی این مسیر پیچیده و رسیدن به نخبگی در رشته ورزشی کاراته، سرمایه اقتصادی والدین است. طی این مسیر پیچیده نخبگی، شامل موارد مختلفی همچون انتخاب مربی، تغذیه مناسب، تمرینات بدنسازی مناسب، مسائل روان‌شناختی، شرکت در مسابقات مختلف داخلی و خارجی، صرف زمان زیاد در جلسات تمرینی و... می‌باشد. که سرمایه اقتصادی والدین نقش به‌سزایی در این مسیر خواهد داشت چرا که علاوه بر اطلاعات و آگاهی والدین در زمینه این رشته ورزشی که به انتخاب درست مربی تمرینی، مربی بدنسازی، روانشناسی ورزشی، متخصص تغذیه و... خواهد شد. سطح درآمد والدین، منطقه سکونت، ملک شخصی و... به‌طور کلی طبقه اجتماعی و اقتصادی والدین نقش به‌سزایی در فراهم کردن این شرایط خواهد داشت (کریمی، ۱۳۹۶؛ قدیمی، ۱۳۹۷) همچنین والدین در حمایت از کودک خود در این مسیر مستلزم صرف زمان زیادی خواهد بود و قطعاً این مهم در خانواده‌هایی امکان‌پذیر است که از سرمایه اجتماعی در جایگاه بالاتری هستند چرا که در این حالت نوع مسئولیت‌های شغلی والدین و پایگاه اجتماعی آن شرایط استفاده از منابع ثروت - قدرت - نهفته در سرمایه اقتصادی برای کودک فراهم می‌شود (سرمایه‌ها قابل تبدیل به یکدیگرند) (لینداسترام، ۲۰۱۱؛ کلمن، ۱۹۹۸).

بنابر آنچه بیان شد، می‌توان گفت سرمایه اجتماعی - اقتصادی خانواده در ورود و طی مسر نخبگی نقش به‌سزایی دارد به گونه‌ای که حتی می‌توان این مهم را بر سایر موارد فیزیولوژیکی، بیومکانیکی و... نیز برتر دانست. چرا که صرف دارا بودن این فاکتورها به‌طور ذاتی، در صورتی که کودک در خانواده‌ای که از نظر سرمایه اجتماعی اقتصادی در

شرایط مناسبی نباشد، متولد شود. امکان حضور در محیط ورزشی را پیدا نخواهد کرد. بنابراین نتایج این پژوهش پیشنهاد می‌کنیم که کمیته استعدادیابی فدراسیون کاراته، در انجام فرآیند استعدادیابی و شناسایی افراد مستعد برای این رشته ورزشی، به منظور جلوگیری از اتلاف وقت و هزینه، در وهله اول به سرمایه اجتماعی خانواده کودکان توجه نمایند و در ادامه به انجام تست های زمان بر و هزینه بر مربوط به هریک از بخش های دیگر استعدادیابی بپردازند.

ORCID

Somayeh Khanzadeh		https://orcid.org/0000-0003-0906-9277
Bahram Ghadimi		https://orcid.org/0000-0002-3223-8932
Kaveh Khabiri		https://orcid.org/0000-0002-3646-5251
Shahla Hojjat		https://orcid.org/0009-0008-0012-0201

منابع

- رضایی صوفی، مرتضی؛ شعبانی، عباس. (۱۳۹۷). تحلیل مسابقات قهرمانی کشور به روش SWOT. مدیریت و توسعه ورزش، ۶(۱)، ۸۷-۱۰۳.
- کلانی، امین و همکاران. (۱۳۹۹). تدوین الگوی جامع استعدادیابی در ورزش قهرمانی ایران. پژوهش در ورزش تربیتی، ۸(۲۰)، ۵۰-۳۳.
- براون، ج. (۲۰۱۱). ورزش کنید: چگونه می‌توان ورزشکاران برجسته را شناسایی و رشد داد. ترجمه سعید آرشام و الهام رادنی، چاپ اول. تهران: علم و حرکت.
- حیدرزاده جازی، بهزاد. (۱۳۹۵). استعدادیابی ورزشی در عصر حاضر. مجله تحقیقات کاربردی در علوم ورزشی، آموزش بدون مرز، ۴(۱۵)، ۶۸-۴۵.
- هادوی، فریده. (۱۳۷۹). استانداردهای شناسایی استعدادها و ورزشی. معاونت امور ورزش و فدراسیون. دفتر امور قهرمانی و باشگاه ها.
- قدیمی، بهرام؛ شکاری، شیوا و همکاران. (۱۳۹۷). نظریه های کلاسیک و مدرن در جامعه شناسی ورزش. چاپ اول، صص ۱۴۱-۱۵۲.
- کلمن، جیمز. (۱۳۷۷). مبانی نظریه اجتماعی. ترجمه منوچهر صبوری، تهران، نشر نی.
- منظور، داوود؛ یادی پور، مهدی. سرمایه اجتماعی برای توسعه اجتماعی و اقتصادی. استراتژی یاس، ۱۵. ۱۴۰-۱۶۲.

- رفیع پور ، فرامرز (۱۳۸۰). اکتشافات و مفاهیم: درآمدی بر روشهای شناخت جامعه و تحقیقات اجتماعی. چاپ چهارم. شرکت سهامی انتشار.
- اشتراوس ، آنسلم؛ کوربن ، ژولیت (۱۳۹۴). مبانی تحقیقات کیفی (فنون و مراحل تولید نظریه پیشینه). ترجمه ابراهیم افشار. تهران. نشر نی.
۱۲. هاشمی ، سید ضیا. ، و مرادی ، رامین. (۱۳۸۹). بررسی نقش خانواده در معاشرت ورزشی. مجله جامعه شناسی ایران ، ۱۱ (۴) ، ۱۴۳-۱۶۸.
- شفیعی ، شهرام؛ برومند ، محمدرضا؛ هژیری ، کاظم؛ سالخی ، سهیل. (۱۳۹۵). رابطه برخی از عوامل جامعه پذیری و رشد مشارکت ورزشی جوانان. مطالعات بین رشته ای در علوم انسانی. ۸ (۳). ۱۱۳-۱۲۶.
- علیزاده اقدم، محمد باقر؛ قاسم زاده ، داوود. (۱۳۹۶). نقش اشکال سرمایه (اجتماعی ، اقتصادی و فرهنگی) بر سبک زندگی ورزشی. اولین کنفرانس بین المللی توسعه و ارتقای علوم انسانی در جامعه، تهران، انجمن توسعه و ارتقای علوم و فنون اساسی .
- کریمی، علی (۱۳۹۶). ارائه مدلی از تأثیر عوامل اقتصادی اجتماعی و فرهنگی بر گرایش دانشجویان به ورزشهای همگانی (مطالعه موردی: دانشجویان دانشگاه پیام نور استان کرمانشاه). مجله مطالعات علوم اجتماعی. ۳ (۱۴). ۳۱ - ۴۶.
- مرزنگلاته اسلامی ، محمدمهدی؛ موسوی ، سید جعفر؛ خوشفر ، غلامرضا (۱۳۹۳). رابطه سرمایه اجتماعی و مشارکت زنان در فعالیت های ورزشی (مطالعه موردی: زنان گران). مدیریت سرمایه اجتماعی. ۱ (۲). ۱۵۹ - ۱۳۹.
- پیرمحمدی، مهدی. (۱۳۹۱). نقش والدین در استعدادیابی ورزشی. دومین کنفرانس ملی استعدادیابی ورزشی، تهران. سازمان ورزش بسیج.
- حسنلو، محمد باقر. (۱۳۹۱). نقش والدین در استعدادیابی و هدایت دانش آموزان به سمت ورزش مورد علاقه خود. دومین همایش ملی استعدادیابی ورزشی. تهران. سازمان ورزش بسیج.
- منوچهری نژاد، محسن؛ همتی نژاد ، مهر علی؛ رحمتی ، محمدمهدی. (۱۳۹۴). رابطه سرمایه اجتماعی خانواده و مشارکت ورزشی دانش آموزان نوجوان. مدیریت ورزش (جنبش). ۷ (۳). ۴۷۰ - ۴۵۷.

References

- Lindstrom, m. (2011), Social capital, desire to increase physical activity and leisure-time physical activity: a population-based study, Public Health, 7(125), pp: 442-447.

- Fredricks, J.A. Eccles, J.S. (2005), Family socialization, gender and sport motivation and involvement, *Journal of sport & exercise psychology*, 27(1), pp: 3-31.
- Dolman, J. Lewis, N. (2010), The impact of socioeconomic position on sport participation among south Australian youth, *Journal of Science and Medicine in sport*, 13(3), pp:318-322.

استناد به این مقاله: خانزاده، سمیه، قدیمی، بهرام، خبیری، کاوه و حجت، شهلا. (۱۴۰۳). بررسی و ارائه عوامل اجتماعی اقتصادی موثر بر استعدادیابی ورزشکاران نخبه کاراته ایران. مدیریت توسعه پایدار در ورزش، ۱۳(۱۳)، ۱۱۵-۱۳۱.



Sustainable Development Sport Management Journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.